

Republika Srbija
ZAVOD ZA SOCIJALNO OSIGURANJE

IZVEŠTAJ O RADU
ZA 2011. GODINU

Beograd, februar 2012. godine

Zavod za socijalno osiguranje (u daljem tekstu: Zavod) je aktivnostima u okvirima svoje nadležnosti, kao organ za vezu Republike Srbije nadležan za primenu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, doprineo poboljšanju efikasnosti sprovođenja međunarodnih ugovora o socijalnoj sigurnosti čime je, posledično, unapređen socijalno-ekonomski položaj osiguranika i korisnika prava u oblasti socijalne sigurnosti primenom tih međunarodnih ugovora. Održavanjem zvaničnih razgovora sa organima za vezu sledećih država: Savezne Republike Nemačke, Bosne i Hercegovine, Republike Austrije, Republike Turske, Republike Hrvatske, Republike Kipar, Švajcarske Konfederacije, Republike Makedonije i Crne Gore rešen je veliki broj pitanja i problema u vezi sa sprovođenjem i primenom važećih sporazuma o socijalnom osiguranju u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja za slučaj nezaposlenosti.

U martu su održani razgovori sa nosiocima penzijskog i invalidskog osiguranja Bosne i Hercegovine, na kojima je potpisan Protokol o regulisanju međusobnih obaveza po osnovu namirenja odštetnih zahteva u primeni člana 42. Sporazuma o socijalnom osiguranju između dve države. Protokolom se regulišu način i rokovi izmirenja međusobnih obaveza nosilaca penzijskog i invalidskog osiguranja dveju država, nastalih u primeni člana 42. Sporazuma (ponovno određivanje penzije) po osnovu namirenja odštetnih zahteva. Kao rezultat potpisanog Protokola, Republičkom fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje, od strane nosilaca osiguranja Bosne i Hercegovine, uplaćen je iznos od oko 2.600.000 EUR, a po ovom osnovu, do sredine 2014. godine, biće uplaćeno još oko 8.000.000 EUR.

U aprilu su održani razgovori sa organom za vezu Republike Turske u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja za slučaj nezaposlenosti, kao nastavak kontakata i saradnje u cilju obezbeđivanja svih neophodnih preduslova za početak primene Sporazuma između Republike Srbije i Republike Turske o socijalnoj sigurnosti, po njegovom stupanju na snagu. Tom prilikom, utvrđeni su dvojezični obrasci za primenu Sporazuma i potpisan je Dogovor o naknadi troškova zdravstvene zaštite.

U aprilu je održan Seminar posvećen zakonodavstvu i praktičnoj primeni standarda i procedura EU (Uredba 883, Uredba 988 i Uredba o sprovođenju 987) u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, sa posebnim osvrtom na pitanja sabiranja perioda osiguranja, postupka rešavanja o pravima iz ove oblasti i elektronske razmene podataka između institucija socijalnog osiguranja u okviru EU (EESSI). Seminar su pohađali vodeći stručnjaci zaposleni u organizacijama obaveznog penzijskog i invalidskog osiguranja u Srbiji. Održavanje seminara je rezultat saradnje Zavoda i Nemačkog saveznog penzijskog osiguranja, čiji je cilj podrška institucijama socijalnog osiguranja u Republici Srbiji u radu na pripremi za učlanjenje u Evropsku uniju, usklađivanje postojećih procedura u sistemu penzijskog i invalidskog osiguranja sa standardima i zahtevima EU, podizanje nivoa efikasnosti i prilagođavanje penzijske administracije standardima koje postavljaju evropski propisi u ovoj oblasti.

U maju su održani razgovori sa Nemačkim zavodom za zdravstveno osiguranje, na kojima su utvrđeni novi dvojezični obrasci za primenu Sporazuma o socijalnom osiguranju, u oblasti zdravstvenog osiguranja i potpisan je novi Sporazum organa za vezu Republike Srbije i Savezne Republike Nemačke u oblasti zdravstvenog osiguranja, koji će početi da se primenjuje 1. januara 2012. godine.

Sa organom za vezu Republike Kipar održani su razgovori u maju, posvećeni stupanju na snagu i početku primene Sporazuma o socijalnoj sigurnosti između dve zemlje. Na razgovorima su utvrđeni dvojezični obrasci za primenu Sporazuma i dogovorene neophodne procedure komunikacije i rada nadležnih nosilaca penzijskog osiguranja dve države u procesu sprovođenja Sporazuma, odnosno postupku ostvarivanja prava.

U junu je održana prva runda razgovora sa organom za vezu Švajcarske Konfederacije, koji su bili posvećeni pripremama za primenu novog Sporazuma o socijalnoj sigurnosti između dve zemlje. Na razgovorima su utvrđeni dvojezični obrasci za primenu sporazuma u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja i dogovoreni oblici saradnje u spornim pitanjima i borbi protiv prevara u osiguranju. Druga runda razgovora održana je u decembru.

Sa Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje održan je sastanak u septembru, na kome je potpisana dopuna Administrativnog sporazuma organa za vezu, kojom se omogućava da se za određeni

broj lica koja su pravo na penziju ostvarila u Srbiji uračunavanjem i penzijskog staža navršenog u Hrvatskoj ponovo pokrene postupak priznavanja prava na srazmerni (hrvatski deo) penzije.

U septembru su održani razgovori sa Agencijom za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, na kojima su utvrđeni novi dvojezični obrasci za primenu Sporazuma o socijalnom osiguranju u oblasti osiguranja za slučaj nezaposlenosti i dogovorena buduća saradnja u ovoj oblasti.

U septembru su održani razgovori sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, na kojima su razmatrana pitanja vezana za obračun stvarnih i paušalnih troškova zdravstvene zaštite i druga pitanja od značaja za sprovođenje Sporazuma o socijalnom osiguranju u ovoj oblasti.

Sa Makedonskim zavodom za zdravstveno osiguranje u oktobru su održani razgovori posvećeni razmatranju pitanja primene Sporazuma o socijalnom osiguranju između dve države, u oblasti zdravstvenog osiguranja. Tom prilikom potpisan je Dogovor o paušalnoj naknadi troškova zdravstvene zaštite i utvrđeni su novi dojezični obrasci za primenu Sporazuma u oblasti zdravstvenog osiguranja. Dogovoreni su rokovi za obostrana plaćanja troškova zdravstvene zaštite.

U oktobru su održani razgovori sa Zavodom za penzijsko i invalidsko osiguranje Slovenije, na kojima su razmatrana pitanja i problemi u vezi sa primenom Sporazuma o socijalnom osiguranju između dve države, u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja. Ovi razgovori su bili posebno značajni jer su na njima sagledani rezultati prve godine njegove primene (Sporazum između Republike Srbije i Republike Slovenije o socijalnom osiguranju je stupio na snagu 1. novembra 2010. godine). Na razgovorima su razrešena određena sporna pitanja i dogovoreni načini postupanja nosilaca osiguranja dveju zemalja u takvim slučajevima, a obostrano je konstatovano da se primena Sporazuma odvija veoma dobro i bez većih problema ili zastoja.

U novembru su održani razgovori sa nosiocima zdravstvenog osiguranja Bosne i Hercegovine na kojima je razgovorano o problemima sprovođenja Sporazuma o socijalnom osiguranju, u oblasti zdravstvenog osiguranja. Posebno je razgovarano o stanju obračuna stvarnih i paušalnih troškova zdravstvene zaštite, kao i o pitanju ostvarivanja prava na zdravstvene usluge za korisnike penzija iz Republike Srpske sa prebivalištem u Republici Srbiji. Tom prilikom utvrđeni su i novi dvojezični obrasci za primenu Sporazuma u oblasti zdravstvenog osiguranja.

Sa Glavnim savezom austrijskih nosilaca socijalnog osiguranja održani su razgovori u decembru, koji su bili posvećeni pripremama za početak primene novog Sporazuma o socijalnom osiguranju između dve države. Na razgovorima je utvrđen tekst novog Sporazuma o naknadi troškova za davanja u naturi, utvrđeni su i novi dvojezični obrasci za primenu sporazuma i dogovorena je saradnja u pogledu elektronske razmene podataka. Razmotrena su i druga pitanja od značaja za primenu Sporazuma.

Sa organom za vezu Crne Gore u decembru su održani razgovori na kojima su razmatrana pitanja vezana za primenu Sporazuma u oblasti zdravstvenog osiguranja. Tom prilikom je potpisan Sporazum o paušalnoj naknadi troškova zdravstvene zaštite i razmotreno je stanje obračuna i naknade troškova zdravstvene zaštite.

Sa nosiocima socijalnog osiguranja Savezne Republike Nemačke, Republike Austrije i Republike Hrvatske su, tokom 2011. godine, održani i posebni razgovori (tzv. Dani razgovora – Međunarodni savetodavni dani), na kojima su stručnjaci iz oblasti penzijskog osiguranja nadležnih nosilaca Srbije i pomenutih država pružili osiguranicima i korisnicima prava odgovarajuću stručnu pomoć i savete. Dani razgovora su održani u martu i septembru (Savezna Republika Nemačka), aprilu i oktobru (Republika Austrija) i maju i oktobru (Republika Hrvatska). Na razgovorima je pružena stručna pomoć i dati su saveti u neposrednom kontaktu sa oko 750 osiguranika i korisnika prava.

U toku 2011. godine Zavod je, u svojstvu člana Međunarodnog udruženja socijalne sigurnosti (International Social Security Association), uspostavio aktivnu saradnju sa Generalnim sekretarijatom MUSS, kao i sa Evropskom mrežom MUSS koja obuhvata organizacije iz Evrope koje su članice MUSS i čiji je cilj okupljanje eksperata iz organizacija članica radi razmene iskustava i inovativnih ideja o pitanjima od specifičnog interesa za Evropski region. U okviru te saradnje su prikupljene informacije (propisi, analize, članci itd.), podaci i iskustva u oblasti socijalne sigurnosti pre svega zemalja Evropske Unije, ali i zemalja Južne Amerike i Azije. Takođe, nosiocima socijalnog osiguranja u Republici Srbiji

prezentirani su materijali i podaci dobijeni od MUSS, a koji su vezani kako za oblast penzijskog i invalidskog osiguranja tako i zdravstvenog osiguranja.

Pored navedenih aktivnosti, predstavnici Zavoda su tokom 2011. godine imali aktivno učešće u pregovorima nadležnih ministarstava Republike Srbije (Ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja) radi zaključivanja novih ili noveliranja postojećih sporazuma o socijalnom osiguranju sa Republikom Austrijom, Republikom Bugarskom, Kraljevinom Belgijom, Slovačkom Republikom i Ruskom Federacijom.

Predstavnici Zavoda su aktivno učestvovali na sastancima, konferencijama, radionicama i okruglim stolovima posvećenim pitanjima penzijskog i invalidskog osiguranja i zdravstvenog osiguranja u zemlji i inostranstvu.

U Zavodu je u okviru obavljanja redovnih poslova i zadataka pružena i odgovarajuća stručna pomoć osigurancima i korisnicima prava u svim oblastima socijalnog osiguranja, kao i pravna i administrativna pomoć organima za vezu, nosiocima osiguranja, kao i nadležnim organima drugih država.

Posebnu aktivnost tokom 2011. godine Zavod je imao u postupku potvrđivanja staža osiguranja navršenog po propisima o socijalnom osiguranju vojnih osiguranika prema inostranim nosiocima penzijskog osiguranja, u okviru koje je potvrđen staž i omogućeno ostvarivanje prava za više od 500 osiguranika.

U izveštajnom periodu ostvarena je uspešna saradnja sa resornim ministarstvima – Ministarstvom rada i socijalne politike, Ministarstvom zdravlja i Ministarstvom ekonomije i regionalnog razvoja, kao i sa nosiocima socijalnog osiguranja u Republici Srbiji – Republičkim fondom za penzijsko i invalidsko osiguranje, Republičkim fondom za zdravstveno osiguranje i Nacionalnom službom za zapošljavanje, kao i sa Centralnim registrom socijalnog osiguranja.